

Förslag till remissyttrande
Bilaga 1**Samordnad kontroll av miljökvalitetsnormerna för utomhusluft**

En utveckling av formerna för kontroll av miljökvalitetsnormer inklusive en ökad samordning är angelägen. Däremot tillstyrks inte i sin helhet Naturvårdsverkets förslag som nu är föremål för remiss.

Naturvårdsverkets förslag behandlar kontrollen av miljökvalitetsnormer i huvudsak som en kontroll via mätningar. Detta ger en ofullständig bild av verksamhetens förutsättningar. Kunskap om utsläpp genom emissionsinventeringar, uppbyggnad av emissionsdatabaser och fungerande modellberäkningar måste vara kopplade till mätprogram. Erfarenheterna från Stockholmsregionen visar att behovet av mätningar har minskat avsevärt genom sådan kunskap. Mätningarna har minskat med 50% och ersatts av beräkningar.

Luftkvalitet är i väsentliga avseenden resultat av långsiktiga förändringar i samhället. Sådana förändringar kan vara ny bebyggelse och infrastruktur, ny teknik, ekonomisk utveckling och beteendeförändringar. För att klara miljökvalitetsnormer krävs sålunda att såväl nuvarande som framtida luftföroreningssituation kan beskrivas på ett mångfacetterat sätt. Det lägger ytterligare tyngd på betydelsen av kunskap och beräkningar som en viktig grund för den långsiktiga planeringen.

I Stockholmsregionen ger Stockholms och Uppsala läns Luftvårdsförbund underlag för såväl den regionala planeringen som den kommunala översiktsplaneringen och därtill kopplade beslut om t ex utbyggnader av vägar, kollektivtrafik och bostäder. Det vore olämpligt att i en region med fungerande luftmiljösamarbete flytta över ansvaret för kontroll av miljökvalitetsnormer från kommunerna till länsstyrelsen. Med tanke på de gränsöverskridande företeelser som avgör om miljökvalitetsnormer ska klaras eller inte är den regionala nivån lämplig för att skapa det samlande kunskapsunderlag som miljöbalken förutsätter.

Luftvårdsförbundet har från början haft två län som sitt verksamhetsområde. Det har nu utvidgats till delar av Gävleborgs län och samordnar nu sitt arbete med luftvårdsförbunden i Västmanlands, Sörmlands och Östergötlands län. Ett överförande av ansvar till de skilda länsstyrelserna skulle inte innebära någon förbättrad samordning, utan snarare riskera viss splittring.

Rapportens förslag i finansieringsfrågan bygger på PPP (*polluter pays principle*). Även på denna punkt vill landstinget ställa sig avvaktande. En PPP-finansiering erfordrar ytterligare utredning, och kan komma att erfordra uppbyggnad av ny byråkrati. Särskilt vill landstinget påpeka svårigheten att rättvist bedöma kollektivtrafikens roll i föroreningen, som varierar regionalt med faktorer som exempelvis bussarnas ålder och typ av drivmedel.